

TEXNOLOGIYANING TA'LIM JARAYONIGA TA'SIRI

Anorova Shahzoda Norbek qizi

Samarqand davlat chet tillari instituti 2-kurs talabasi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada texnologiyaning ta'lim jarayoniga ta'siri, uning ta'limdagi roli va o'quvchilarga taqdim etgan yangi imkoniyatlar tahlil qilinadi. Maqolada, texnologiyaning o'qish va o'rganish jarayoniga, o'qituvchilar va o'quvchilarga qanday yordam berayotgani, masofaviy ta'limning rivojlanishi, shuningdek, raqamli platformalarning ta'limdagi ahamiyati ko'rib chiqiladi. Shuningdek, texnologiyaning ta'limdagi kamchiliklari va cheklovlari ham muhokama qilinadi. Maqola texnologiyaning ta'lim jarayonida qanday samarali ishlatilishini, uning imkoniyatlari va kamchiliklarini tahlil qilib, uning ta'limdagi o'rnini yanada rivojlantirish uchun zarur chora-tadbirlarni belgilaydi.*

Kalit so'zlar: *Texnologiya, ta'lim jarayoni, online ta'lim, masofaviy ta'lim, interaktiv ta'lim, elektron ta'lim resurslari, mobil texnologiyalar, raqamli texnologiyalar, bilim olish imkoniyatlari, virtual ta'lim, resurslar, online kurslar.*

Hozirgi kunda texnologiya ta'lim jarayonining ajralmas qismiga aylangan. Ilmiy-texnikaviy taraqqiyot o'qitish metodlarini, o'quvchilarning o'qish usullarini, va o'qituvchilarning ish usullarini sezilarli darajada o'zgartirmoqda. Ta'limda texnologiyaning qo'llanilishi o'quvchilarga o'z bilimlarini yanada kengaytirish va chuqurlashtirish imkonini beradi, shu bilan birga o'qituvchilar uchun ham darslarni samarali va interaktiv tarzda olib borish imkoniyatini yaratadi.

Ta'limda internet va onlayn resurslar. Internetning keng tarqalishi va onlayn resurslarning mavjudligi ta'limda yangiliklarni tezkor o'rganishga yordam beradi. O'quvchilar o'qituvchilardan tashqari, darslarni onlayn platformalar va video darslar orqali ham o'rganishlari mumkin. Khan Academy, Coursera, Udemy kabi saytlar nafaqat maktab o'quvchilari, balki universitet talabalarining ham bilim olishlariga ko'maklashmoqda. Interaktiv texnologiyalar va elektron ta'lim platformalari. Smartfonlar, planshetlar, interaktiv taxtalar va o'quv dasturlari ta'limni yanada interaktiv va qiziqarli qilishga yordam bermoqda. Masalan, o'quvchilarga virtual laboratoriyalar orqali tajribalar o'tkazish, matematik yoki til o'rganish dasturlari yordamida o'zlashtirish jarayonini yanada osonlashtirish mumkin. Shuningdek, e-kitoblar va raqamli materiallar yordamida ta'lim resurslarini boshqarish va yangilash jarayoni soddalashtiriladi.

Masofaviy ta'limning kengayishi. COVID-19 pandemiyasi masofaviy ta'limning yanada rivojlanishiga sabab bo'ldi. Endi ta'lim olish uchun jismoniy makonning cheklanishi yo'q, va o'quvchilar dunyoning istalgan joyidan darslarga qatnashishlari mumkin. Bu metod global ta'lim imkoniyatlarini kengaytiradi, lekin, ayni paytda, texnologik infratuzilmaning yetishmasligi va onlayn ta'limning ba'zi kamchiliklari ham mavjud. O'quvchilarning o'z-o'zini o'rganish qobiliyatining rivojlanishi. Texnologiya

o'quvchilarga o'z-o'zini o'rganish va izlanish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. O'quvchilar internetdagi resurslar va o'qituvchi tomonidan berilgan materiallarni mustaqil ravishda o'zlashtirishlari mumkin. Bu jarayon o'quvchilarning tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish qobiliyatlarini rivojlantiradi. Texnologiya bugungi kunda jamiyatning barcha sohalarida muhim o'rin egallagan. Ta'lim sohasida texnologiyaning o'rni esa tobora ortib bormoqda. Mobil qurilmalar, internet, sun'iy intellekt va boshqa raqamli texnologiyalar o'quvchilarning bilim olish jarayonini sezilarli darajada o'zgartirmoqda. Ular nafaqat o'qituvchilarga, balki o'quvchilarga ham yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Texnologiyaning ta'limga ta'siri o'qish jarayonini samarali va qulay qilishda katta rol o'ynaydi. Masalan, elektron kitoblar, interaktiv dasturlar va mobil ilovalar yordamida o'quvchilar turli mavzularni o'rganishlari mumkin. Bularni mobil telefonlar va planshetlar orqali o'qish oson va tezdir. Shuningdek, raqamli darsliklar, video materiallar va onlayn kurslar ta'limni yanada interaktiv va qiziqarli qilishga yordam beradi. Texnologiya o'qituvchilarga darslarni yanada samarali va qiziqarli tarzda o'tkazish imkoniyatini yaratmoqda. Interaktiv taxtalar va multimedia materiallari yordamida darslarni turli xil formatlarda taqdim etish mumkin. Bu o'quvchilarni darsga yanada jalb qiladi va o'zlashtirishni osonlashtiradi. Shuningdek, o'qituvchilar o'z bilimlarini oshirish uchun onlayn kurslar va resurslardan foydalanish imkoniga ega bo'ladilar.

Masofaviy ta'lim va global imkoniyatlar. Texnologiya masofaviy ta'limni joriy qilishda katta yordam beradi. Endi o'quvchilar, ularning joylashuvi yoki vaqt cheklovlaridan qat'iy nazar, darslarni onlayn tarzda olishi mumkin. Bu, ayniqsa, chekka hududlarda yashovchi yoki ishlash bilan band bo'lgan odamlar uchun katta afzallikdir. Masofaviy ta'lim platformalari orqali talabalar butun dunyo bo'ylab eng yaxshi o'qituvchilar va kurslardan foydalanish imkoniga ega bo'lishadi. Ta'limda foydalanuvchi o'ziga xos imkoniyatlari. O'qish jarayonida texnologiya o'quvchilarga o'z-o'zini rivojlantirish va izlanish imkoniyatlarini taqdim etadi. O'quvchilar istalgan vaqtda va joyda darslarga qatnashishlari mumkin. Internet resurslari orqali o'quvchilar, o'zlarining qiziqishlariga mos mavzularni o'rganishlari, hamda mustaqil ravishda izlanish olib borishlari mumkin. Bu esa ta'limni yanada chuqurlashtiradi.

Xulosa qilib aytganda, texnologiyaning ta'lim jarayoniga ta'siri katta va ijobiy. U o'quvchilarga yangi bilimlarni o'zlashtirishda yordam berib, o'qituvchilarga darsni samarali tashkil etish imkoniyatini beradi. Biroq, texnologiyaning ta'limga ta'sirini maksimal darajada oshirish uchun barcha ta'lim muassasalarida zamonaviy infratuzilma va o'qituvchilarni texnologiyalarni samarali ishlatishga o'rgatish zarur.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Anderson, C. A., & Dill, K. E. (2000). Video games and aggressive thoughts, feelings and behavior in the laboratory and in life. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78(4), 772-790.

2. Bates, T. (2015). Teaching in a digital age: Guidelines for designing teaching and learning for a digital age. Vancouver: Tony Bates Associates Ltd.
3. Jonassen, D. H. (2000). Computers as mindtools for schools: Engaging critical thinking. Prentice-Hall.
4. Laurillard, D. (2012). Teaching as a design science: Building pedagogical patterns for learning and technology. Routledge.
5. Siemens, G. (2005). Connectivism: A learning theory for the digital age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*, 2(1), 3-10.
6. Roblyer, M. D., & Doering, A. H. (2014). Integrating educational technology into teaching (7th ed.). Pearson Education.
7. Salmon, G. (2013). E-moderating: The key to teaching and learning online (3rd ed.). Routledge.
8. Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1-
9. Garrison, D. R., & Anderson, T. (2003). E-learning in the 21st century: A framework for research and practice. Routledge.
10. Puentedura, R. R. (2006). Transformation, technology, and education. Hippasus.com.